

RAUMA, Kuninkaankadun ja Vähäkirkkokadun viemärikaivaukset
17. - 20. ja 24. - 28. 6. 68.

KAIVETTU ALUE

Äsemapiirustus 1 Pääkaivantoa A kaivettiin Kuninkaankadulla Kauppatorin itäreunasta länsireunaan, jossa käännyttiin Vähäkirkkokadulle ja kaivettiin melkein Kauppakadulle asti. Kaivanto sijaitsi ajotien kohdalla. Jalkakäytävien poikki tehtiin viisi kapeaa sivukaivantoa, jotka ulottuivat melkein talojen seinään asti. Kaivanto oli 4-5 m leveä ja 2,5-3,5 m syvä. Kaivaminen suoritettiin kauhakuormajalla, ja kaivantoa täytettiin viemäröintityön edistyessä toisesta päästä niin että se pysyi 15-20 m pitkänä.

~~Siv~~ Pienempi kaivanto B kaivettiin korttelin 36 eteen Kuninkaankadulle eteläisen jalkakäytävän kohdalle. Kaivanto oli 1,5 m leveä ja noin 1 m syvä. Myös^{se} kaivettiin koneellisesti ja täytettiin samanaikaisesti.

ALUE I Kuninkaankadulla, torin pohjoisreunassa tontin 46/22 edessä.

- Leikkaukset A1-A4.
- Valokuvat 1-9.
- Esinelöydöt 17-26.

Neljässä leikkauskohdassa on keskenään samat maakerrokset, kohdat eroavat toisistaan vain kerrosten vahvuuksien ja syvyystasojen suhteen. Ylinnä, asfaltin alapuolella on

halkaisijaltaan 10-15 cm:n kokoisista kivistä tehty kiveys. Leikkauksen A 2 kohdalla kiveystä ei erottunut, sen tilalla oli jalkakäytävän betonilaatoitus. Tämän kerroksen alapuolella oli 10-40 cm hiekkaa tai soraa. Sen alla oli väriltään musta ^{kulttuuri} ~~asutus~~ kerros, jonka paksuus oli kadun kohdalla 20-25 cm ja lähellä tonttia 46, leikkauksen A 2 kohdalla 40 cm. Korkeimmillaan sen ylätaso oli leikkauksen A 1 kohdalla, missä se oli -25 cm, ja alimpana leikkauksen A 4 kohdalla missä se oli -55 cm. Kerros sisälsi maatonutta puuta, multaa, hiekkaa, kiviä, tiilenpalasia, luita ja joissakin paikoin hieman hiiltä. Useimmat esinelöydöt tehtiin tästä kerroksesta. Huomattavin niistä oli messinkinen, numerolla 24 merkitty kynttilänjalka, joka löytyi leikkauksen A 4 kohdalta. Kerros oli melkein musta, ja se oli kerroksittain syntynyt, vaakasuuntaan helpoimmin lohkeava. Sen alareunassa oli muualla paitsi leikkauksen A 2 kohdalla muuta tiiviimpi, noin 5 cm paksu kerros, joka sisälsi pääasiassa maatonutta puuta. Leikkauksen A 3 kohdalla siinä oli niin paljon hiiltä, että kysymyksessä voisi olla palanut puu. Vastaavanlainen puukerros löytyi myös kaivannosta B. Kerroksen taso vaihteli -60 ja -80 välillä. Kulttuurikerroksen koostumuksessa olevat poikkeamat selviävät tarkemmin leikkauksista. Tämän alla oli 10-20 cm paksu kerros tummanruskeaa, epäpuhdasta, mullan tai hiesun sekaista hiekkaa, mahdollisesti peltohiekkää. Sen alla alkoi puhdas, vaalea, kerroksinen, pölyävä ja ruostetäpläinen hiekka, jota jatkui kaivannon pohjaan asti. Hiekassa oli joissakin paikoissa ohuita savikerroksia. (valokuvat 7,8 ja 9), ^{jotka} ~~ovat meren pohjan vuorikerroksia.~~ Tällä alueella ei voinut erottaa yhtenäistä, selvää vanhempaa kiveystä. Kohdassa A 1 oli jonkinlainen kiveys syvyydessä -25, kohdassa A 2 ei erottunut kiveystä, mutta

LÖYDÖT 17-25

sen sijaan muutamia suurempia kiviä syvyydessä -(30-35), kohdassa A 3 oli kulttuurikerroksessa kerros kiviä, jotka eivät suorastaan näytä muodostavan kenttäkiveystä. Kohdassa A 4 oli sorakerroksessa syvyydessä -40 tiivis kerros pikkukiviä (vrt. valokuva 6).

ALUE II. Vähäkirkkokadulla tontin 38/21 edessä.

- Leikkaukset A7-A9.

- Valokuvat 10-13.

- Esinelöydöt 27-32.

Leikkausten A7 ja A8 kohdalla kerrokset olivat keskenään samanlaiset. Ylinnä oli asfaltin alla kenttäkiveys, sen alla syvyyteen -50 soraa ja hiekkaa, ja ~~lammassa~~ niiden alla kulttuurikerros. Kuten leikkauksesta A7 ilmenee, siinä erottuivat ylhäältä ~~alkaan~~ ^{alkaan} seuraavat kerrokset:

B -erittäin tiivis kerros, joka sisälsi multaa, tiilenpaloja, hiekkaa, kiviä, ^{puuta} luita; kerroksen väri oli musta. ~~Kerros~~ Maa oli kerrostunutta, vaakasuuntaan lonkeavaa. Ylemmät kerrokset olivat alempia tiiviimpiä. Koko kerroksen paksuus oli 15-20 cm. Sen yläreunasta löytyi liitupiipun pesän pala, löytö n:o 32.

C -5 cm paksu kerros, joka sisälsi multaa ja hiekkaa. Väri tummanruskea.

D -kuten B, mutta joukossa lisäksi nokea, 8 cm.

E -heikko 1-2 cm paksu hiekkaraita.

F -tummanruskea hiekkakerros, 5 cm.

G -ruskea hiekka 15-20 cm (F ja G mullan ja hiesun sekaista mahdollista peltohiekkää).

H -vaalea kerroksinen hiekka, ruostelaikkuja (kuten alueella I), paksuus 20 cm.

I--vuorottelevia savi- ja hiekkakerroksia, paksuus 15-20 cm, kerroksia 30-40 kpl.

J - muita paksumpi, 2-3 cm paksu savikerros.

K -satoja ohuita hiekka- ja hiesukerroksia, ruostelaikkuja, jatkuvat kaivannon pohjaan asti.

Leikkauksen A8 kohdalla ylemmät kerrokset olivat kerrokseen F asti samanlaiset kuin leikkauksessa A7. Kerrosten G-K kohdalla oli tässä syvyydessä -(100-170) noin 100 cm leveä ~~jok~~-kuoppa, jonka sisältö oli koostumukseltaan samanlaista kuin kulttuurikerroksessa B paitsi että luita, hiiltä ja keramiikkaa oli tässä runsaasti (löytö 27). Kuoppaa jatkui syvyys suunnassa kaivannon reunasta lukien noin 20 cm. Sen vieressä, takana ja päällä oli hiekkakerroksia. Kuoppa ~~hie-~~
~~nee~~ on ollut ~~roska~~ ^{jäte}kuoppa.

Leikkauksen A9 kohdalla kulttuurikerros sijaitsi ylempänä kuin edellä: sen yläreuna oli tasossa -30 ja ^{sen} paksuus oli 28-30 cm. Kerros oli kokoomukseltaan edellisen kaltainen. Varsinkin sen alareunassa oli runsaasti puuta. Sen alla oli noin 20 cm paksu tummanruskea hiesuhiekkakerros ja tämän alla hiekansekainen savikerros, joka jatkui kaivannon pohjaan asti.

Tällä alueella ei erottunut selvää varhaisempaa kenttäkiiveystä.

ALUE III Vähäkirkkokadulla tontin 38/16 (Fennia-Patrian talo) edessä.

- Asemapiirustus 2.
- Leikkaukset A10 ja A11.
- Valokuvat 20-30.

- Esinelöydöt 33-42.

Maakerrokset jatkuivat alueella pääpiirteissään samanlaisina kuin leikkauksessa A9. Kaivannon ^{LÄNSI} itäreunassa ne olivat epäselviä, sillä ^{SIITÄ} ~~itäreunasta~~ löytyi kellarin seinän jäänteet. Kellari lienee sama kuin se, joka toisilta osiltaan tuli esiin torin kaivauksessa 1966 (Koivunen, kaivauskertomuksen valokuvat 361-362).

Kellarista tuli esiin holvatus käytävän (/huoneen) pää sekä kahden metrin pituudelta kivi- ja tiiliseinää.

- Käytävä.

Asemapiirustuksen n:o 2 kohdassa A10 kaivanto leikkasi noin metrin syvyydessä olevan holvatus katon. Kaivannon reunan suunnassa siitä tuli esiin noin 40 cm:n pituinen osa, ja kaivamalla voitiin todeta, että katto jatkui syvyysuunnassa ainakin kaksi metriä torille päin. Mahdollisesti huonetta tai käytävää on ollut noin metrin verran itse kaivannon kohdalla, sillä kaivettaessa siitä nostettiin rökkiö suuria kiviä ja niiden joukossa, ennen kaikkea päällä olleita keltaisia ja punaisia tiiliä. (valokuvat 14-19). Rökkiön kivien ja tiilien välissä oli jonkin verran laastia, joten ne olivat kuuluneet muurattuun rakennelmaan, ~~mutta~~ muuten rökkiö vaikutti siltä kuin se olisi sortunut jo ennen tätä kaivamistakin. Kaivannon reunasta alkaen katto sitä vastoin oli hyvin säilynyt: tiilet olivat ehjiä eikä holvi ollut romahtanut. Holvin alla oli maata ja vain ^{matala} ~~kapaa~~, korkeintaa 5 cm korkea ilmatila. Muodoltaan katto oli vain lievästi kaareva ~~pitkittäis-~~ poikkisuunnassaan (^{pohjois-eteläsuunta} ~~kaivannon reunan suunta~~), mutta selvästi kaareva pituussuunnassaan (^{itä-länsisuunta} ~~kaivannon reunaa vasten kohtisuorasti~~). Kattoitiilet oli limitetty kohtisuoraan holvin akselin suhteen.

Katto vastaa siis muodoltaan paremminkin leveään, tynnyriholvatun, kaivannon suuntaisen ja sen vieressä sijainneen huoneen kuin kapean, kaivantoa vasten kohtisuorassa sijainneen huoneen kattoa. Ensimmäisen vaihtoehdon paikkansa-pitävyyttä häiritsee kuitenkin se, ettei katosta tullut kaivannon reunassa näkyviin enempää kuin vajaan puolen metrin levyinen osa. Katto oli murattu keltaisista, ns. hollantilaisista tiilistä, joiden koko oli $22 \times \{10-10,5\} \times \{3-5\}$ cm, holvitiilet olivat siis toisesta päästä ohuempia. Muuraus oli hyvin tehtyä; katon alapinta oli säilynyt sileänä, ja reunasta tiilet irtosivat vain yksitellen irroittamalla. Laasti oli kalkin ja hiekan sekaista, väriltään vaaleaa. Katon alla, ja edessä kivien välissä oleva maa oli pääasiassa tummaa, likaista hiekkaa jossa oli erittäin runsaasti punatiilenpalasia, myös muutamia kokonaisia tiiliä. Tiilet olivat $23 \times 12 \times 6$ cm:n kokoisia. Leikkauksessa katon oikealla puolella näkyvä kivilatomus vaikutti seinältä, samoin siitä kaivannon poikki jatkunut, poiskaivettu röykkiö (vrt. esim. valokuvat 14, 16, 17 ja 19).

- Käytävän ja seinän väli.

Holvikatosta noin viiden metrin matkan etelään kaivannon seinä koostui harvaksen sijoittuneista suurista kivistä ja niiden välissä olevasta tiiviistä maasta, joka sisälsi hiekkaa, soraa, multaa ja punatiilen palasia. Selvää seinää ei erottunut eikä sellaista ~~myöskään~~ myöskään tullut ~~esxiin~~ vastaan kahdessa puolen metrin syvyisessä pistokai-vauksessa jotka tähän kohtaan tein. Maa oli tiivistä ja vaikeasti kaivettavaa.

- Seinä

Edellisen jälkeen tuli kohdassa A11 näkyviin noin kahden metrin pituinen pätkä selvää, hyvin muurattua seinää, joka onneksi sattui olemaan juuri kaivannon reunan kohdalla. (leikkaus A11 ja valokuvat 22,23 ja 24). En ollut paikalla silloin, kun tätä kohtaa kaivettiin esiin, joten en tiedä mitä seinän edessä kaivannossa oli ollut. Kaivajien mukaan ei mitään selviä rakenteita ollut näkynyt. Seinä sijaitsi (50-150) cm:n syvyydessä. Se oli muurattu suurista, kaivantoon näkyvältä pinnaltaan tasaisista harmaakivistä, joiden välissä oli kiilakiviä ja laastia. Laasti oli kalkin ja hiekan sekaista. Joidenkin kivien pinnalla oli vähän rap- pausta tai slammausta. Seinän pohjoisreunassa oli 50-60 cm leveä ja 10 cm ulkoneva sekä metrin korkuinen keltaisista tiilistä muurattu ulkonema. Tässä oli n. 12x15 cm:n kokoinen kolo, joka jatkui tiiliseinäisenä ja seinän suhteen hori- sontaalisuunnassa vinona ainakin 60 cm:n päähän ja päättyi täyttemaahan. Seinän vieressä edessä oli noin 90 cm korkea harmaakivi.

Kellariosan päällä näkyivät seuraavat maakerrokset:

Ylinnä asfaltin alla oli noin 25 cm soraa, sen alla n. 20 cm hiekkaa ja tämän alla, ylätason vaihdella -30 ja -50 cm:n välillä alkoi tumma kerros täyttemaata, joka sisälsi pääasiassa multaa, hiekkaa, tiilenpalasia ja kiviä. Puna- tiilenpalat olivat enimmäkseen tiilistä, joiden poikkileik- kaus oli 15x7 cm. Tämä alin kerros sekoittui jo kellarin kiviin. Kellarin alueella ei erottunut selvää entistä kent- täkiveystä (~~vrt. Kaivunen, kuva 359: kellarin päältä erot-~~

Koivusen löytämä seinänpätkä sijaitsi nyt löydetyn seinän kanssa samansuuntaisesti siitä noin kolmen metrin päässä länteen päin, suurin piirtein leikkauksen A 11 kohdalla (asemapiirustus 2 ja Koivusen kaivausten yleiskartta). On siis mahdollista että löytyneet seinät ovat olleet noin 3 metriä leveän huoneen sivuseinät ja holvikatto on kappale sen tynnyriholvattua kattoa. Itäpuolella leikkauksen A 11 kohdalla on voinut olla toinen huone, joka on huonommin säilynyt. Koivusen mittaamat hollantilaiset tiilet ovat mitoiltaan samoja kuin nyt löytyneet.

Kellari on sijainnut suunnilleen Gyldenin kartan tonttien 2 ja 4 rajalla, ehkä tontin 4 (Sonnila) puolella. Tontin 4 palovakuutuskirjaa ei Farmon arkistossa ole säilynyt. Tontin 2 palovakuutuksessa vuodelta 1874 (akti n:o 8977) on tontin kaakkoiskulmaan merkitty hirsinen ulkorakennus, samoin tontin 4 pohjoisreunaan. Kellarista ei mainita mitään, joten sitä tuskin enää 1800-luvun lopulla on ollut. Tontin 2 kaksi asuinrakennusta on rakennettu 1874, ulkorakennukset aikaisemmin. 1874 Vähäkirkkokatu oli palovakuutuskirjan mukaan 10 kyynärää leveä, joten kellari on hyvin mahtunut ainakin senaikaiselle tontille (Kuninkaankatu oli 15-16 kyynärää leveä).

ALUE IV, kaivanto B Kuninkaankadulla tontin 36/17 edessä.

- Leikkaukset B12-B15
- Valokuvat 25-30
- Esinelöydöt 1-16.

Kaikki leikkaukset on tehty kaivannon eteläreunasta 20-50 cm:n päässä talon seinästä. Pohjoisreuna oli niin loiva että siitä ei nähnyt maakerroksia, ja lisäksi siinä kulki sähkökaapeli.

Alueella esiintyivät seuraavat maakerrokset ylhäältä luetellen (0-taso on jalkakäytävän betonilaattojen alareunassa)

- 25-50 cm soraa.
- Edellisen alareunassa syvyydessä -(30-40) oli selvä entinen kenttäkiveys, jonka pinta leikkausten mukaan näytti laskevan torille päin.
- n. 40 cm paksu kerros, jossa erottui erilaisia kulttuurikerroksia(vrt. tarkemmin leikkaukset)
- n. 20 cm saven tai hiesun sekaista hiekkaa.
- puhtaampaa hiekkaa kaivannon pohjaan asti.

Koko alueella erottui n. -70 cm:n syvyydessä kerros puuta. Sen paksuu vaihteli 5 ja 10 cm:n välillä. Paikoitellen puu oli maatunut melkein mullaksi, paikoitellen se oli säilynyt niin hyvin, että voitiin erottaa kadun suuntaiset syyt, siis pitkittäissuuntaiset lankut/laudat. Leikkausten

B13 ja B14 välissä puut olivat yläpinnaltaan hiiltyneet, ja kohdassa B14 niiden tasossa oli vain ohut kerros hiiltä. Kohdissa B12 ja B13 oli tämän kerroksen yläpuolella tasossa -50 toinen heikompi kerros samoin pitkittäissuuntaisia puita. Kohdassa B13 näiden kerrosten välissä oli varsin epäselvä kerros poikittäissuuntaisia puita. Tämä

Tasossa -70 oleva puukerros vastannee ~~leikkauksessa~~ alueen I samassa syvyydessä olevaa, tosin epäselvempää puukerrosta. Useimmissa paikoissa puun alla välittömästi oli hiekkakerros Kohdan B 15 edestä, josta jonkin aikaa saatoin kävää lapiolla, löytyi 110 cm:n syvyydestä mustasta, palaneesta tai maatuneesta puusta koostuva 10-20 cm paksu kerros, jota sain esiin n. 50x50 cm:n kokoisen alan. Lankut olivat vaakasuuntaisia, syiltään kadun suuntaisia ja ne menivät osittain toistensa päälle. Mahdollisesti niitä oli kaksi kerrosta, sitä oli vaikea nähdä, sillä ne olivat maatuneet melkein yhtenäiseksi massaksi. Lautojen alla oli jonkin verran punaista tiilimurskaa ja sen alla hiesuhiekkaa. Lautojen päällä oli epämääräisiä likaisia hiekka- ja kulttuurikerroksia. Lautakerroksesta löytyi profiloitu ruukun reunapala sekä keltaiseksi lasitetun astian seinämäpala (löydöt n:o 15 ja 12).

Leikkauksen B14 kohdalla ja läheisyydessä oli nokikerroksen päällä selvä, noin 5 cm paksu kerros vaaleaa kalkinsekaista laastia.

Helsingissä 11. heinäkuuta 1968

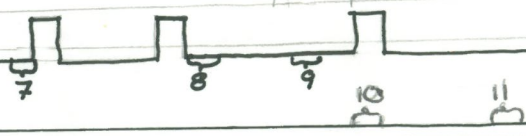
Ritva Tuomi

ASEMAPIIRUSTUS¹⁾ KAIVANNOT A JA B 17-28.6.68

38/21

38/16
FENNIA-PATRIA

VÄHÄKIRKKOKATU

46/22

X6
X5

D4

D3

D2

10

KAIVANTO A

KAUPPATORI

ISOKIRKKOKATU

36/17

14

KAIVANTO B

13

12

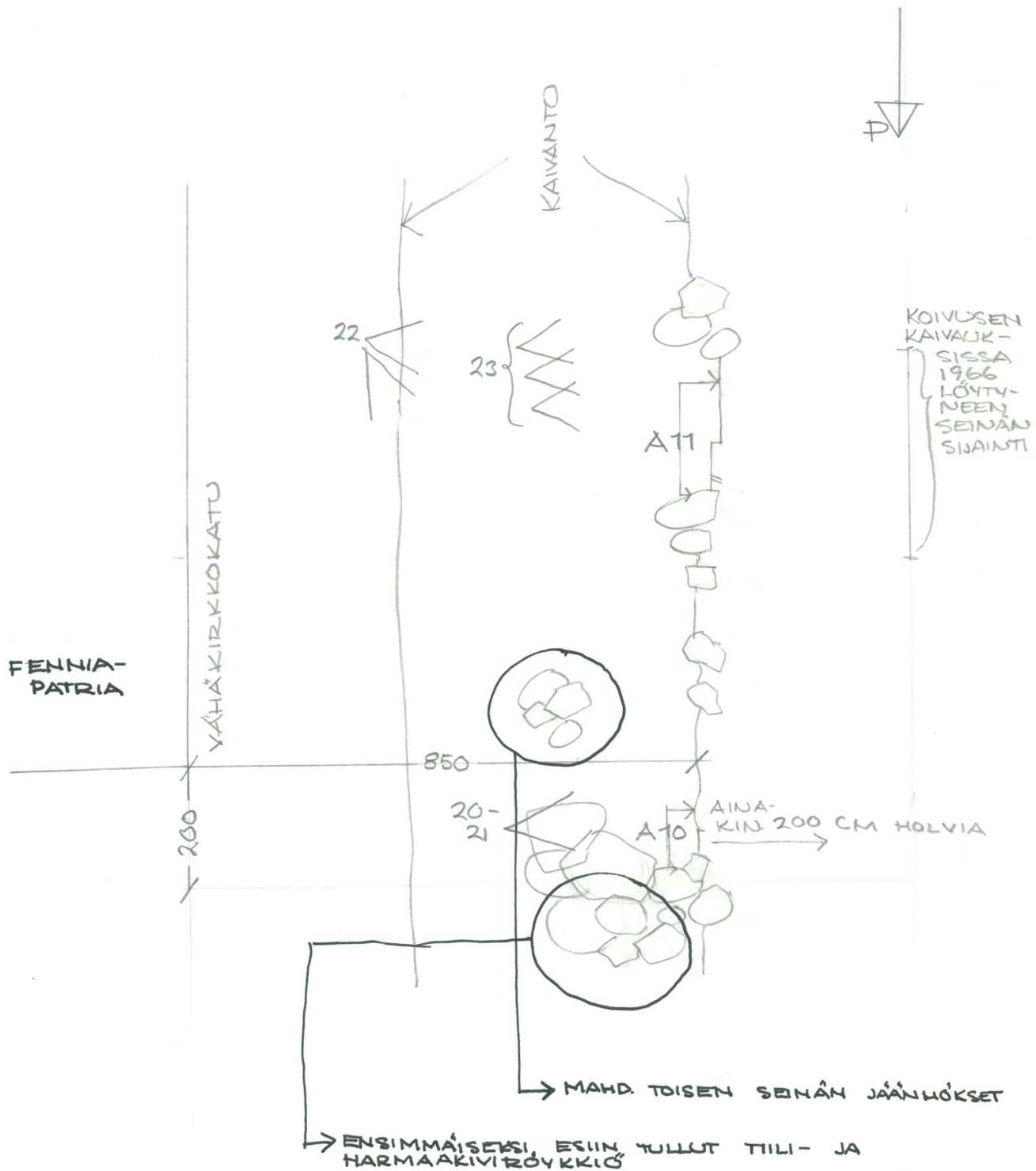
KOULUKATU

MK 1:500

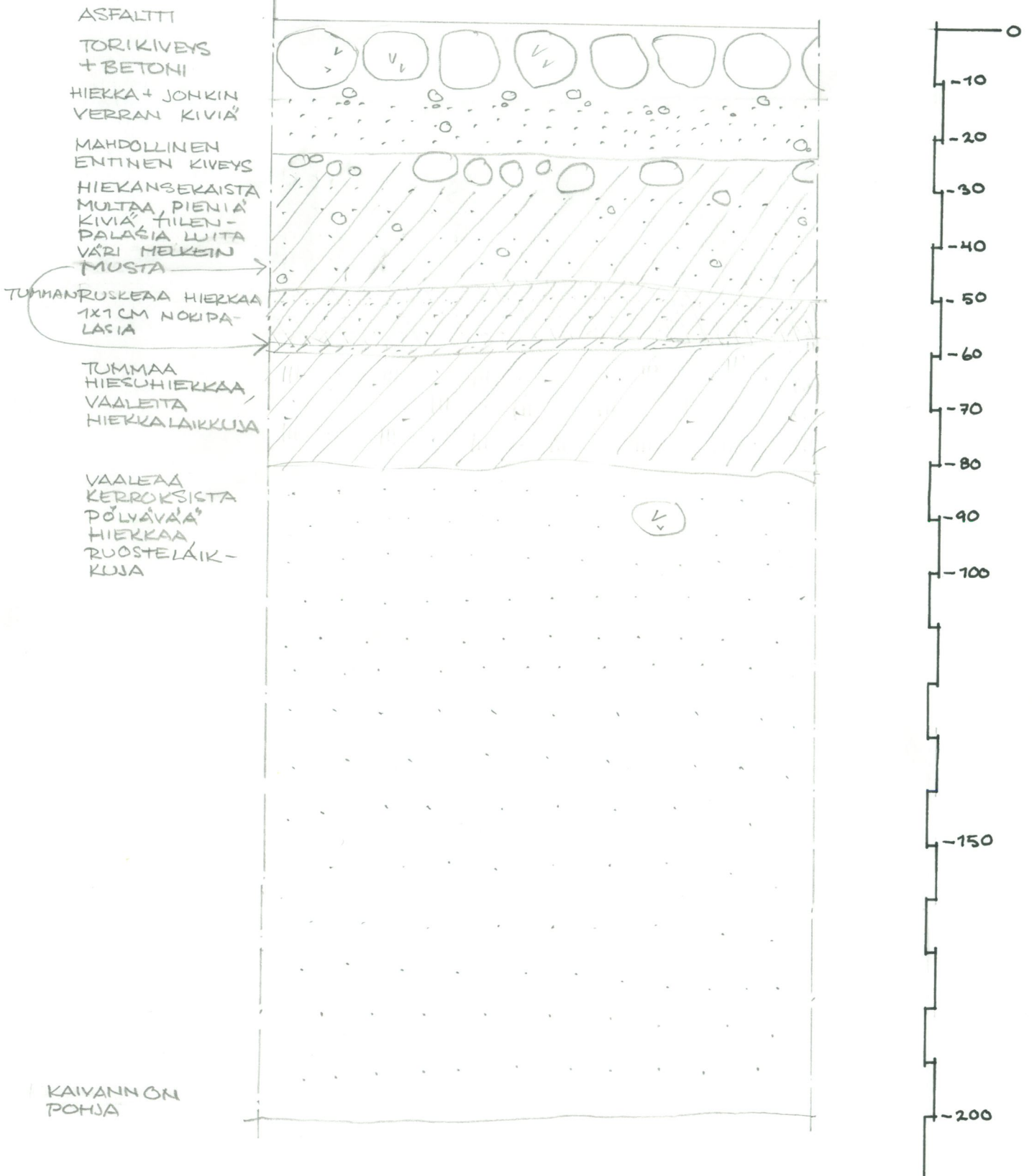
ASEMAPIIRUSTUS 2

KELLARIN SIJAINNIN OSOITTAVA KAAYIO, MK N.1:100

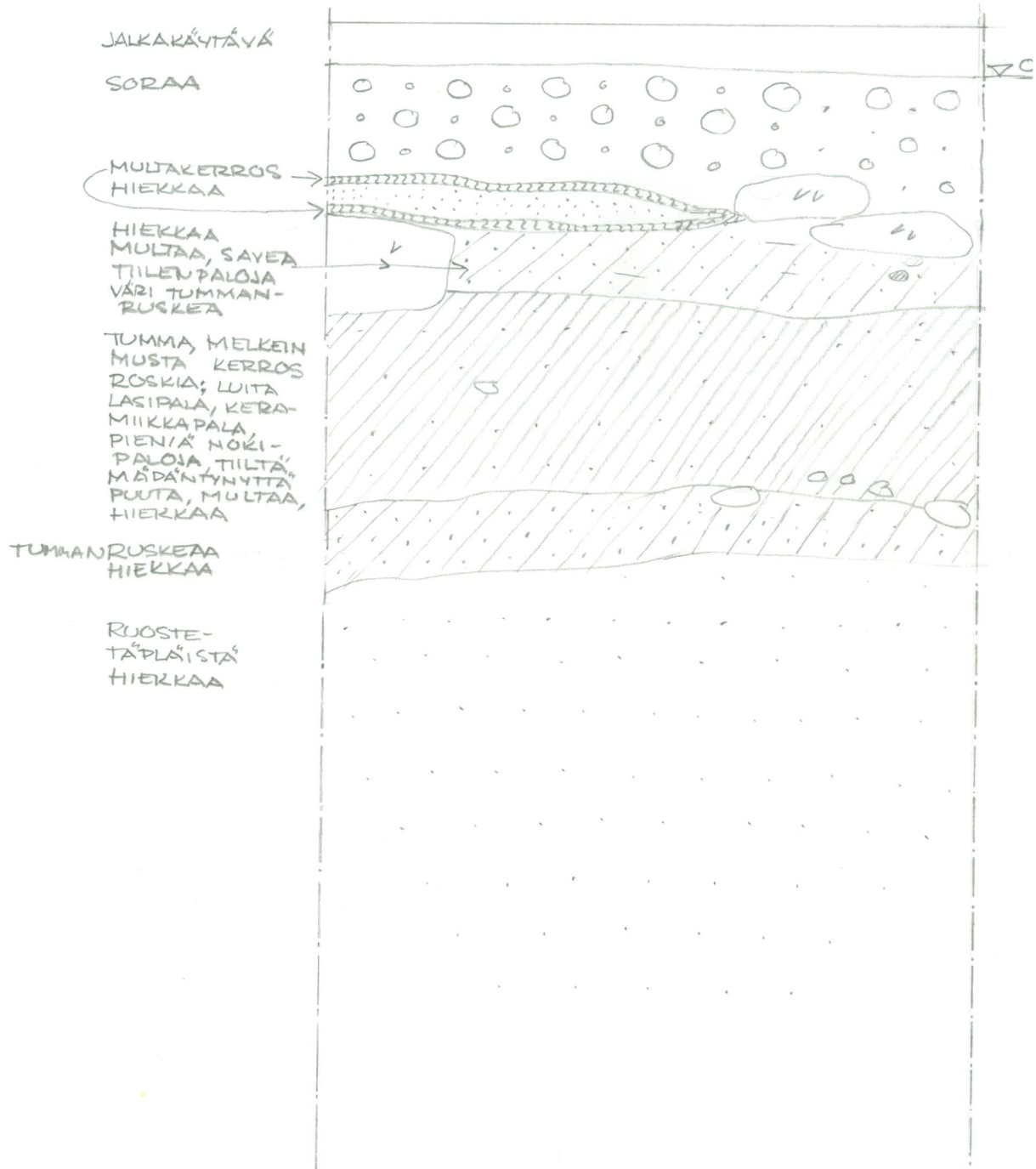

LEIKKAUS A1

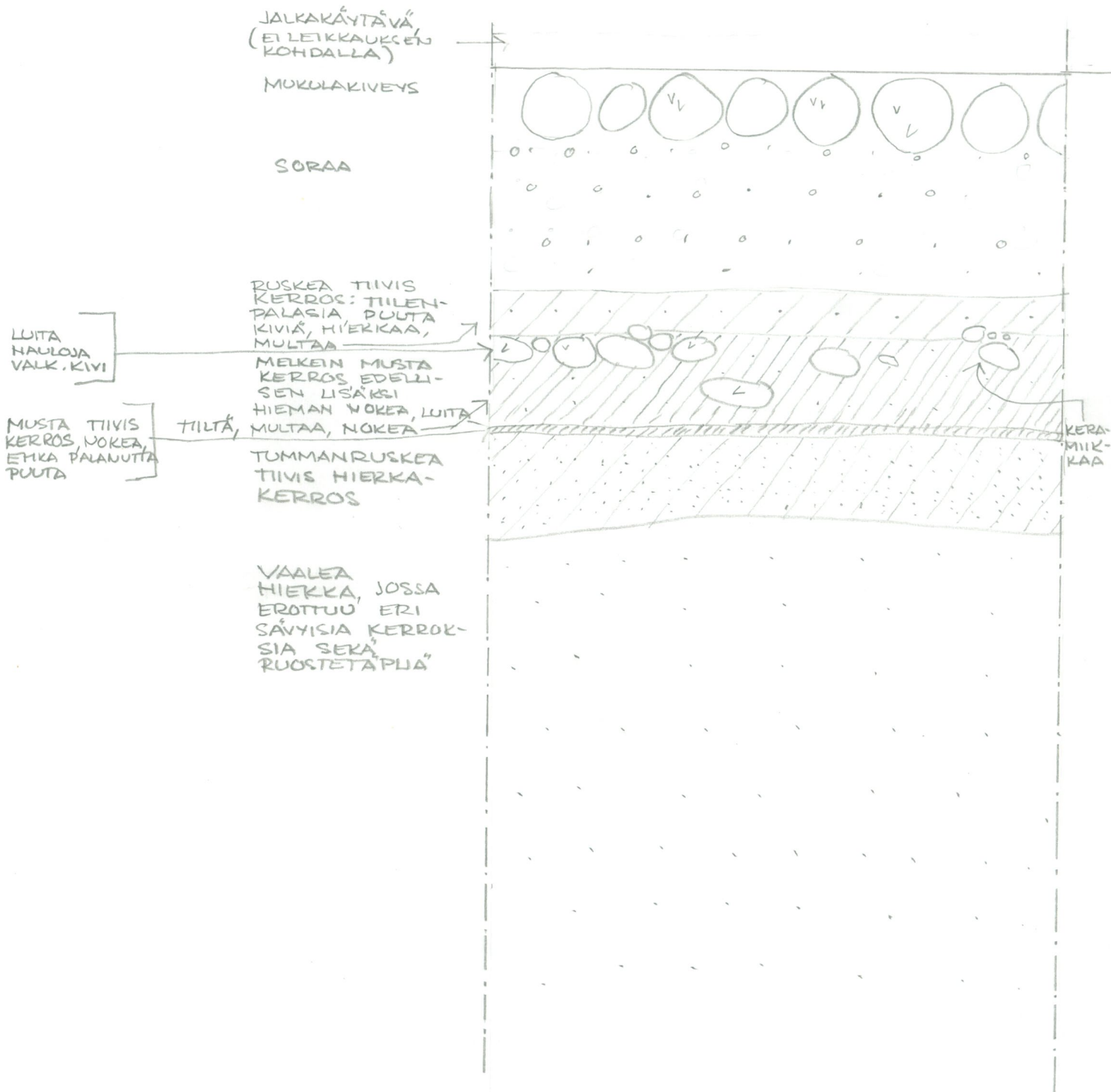
MK 1:10

LEIKKAUS A 2

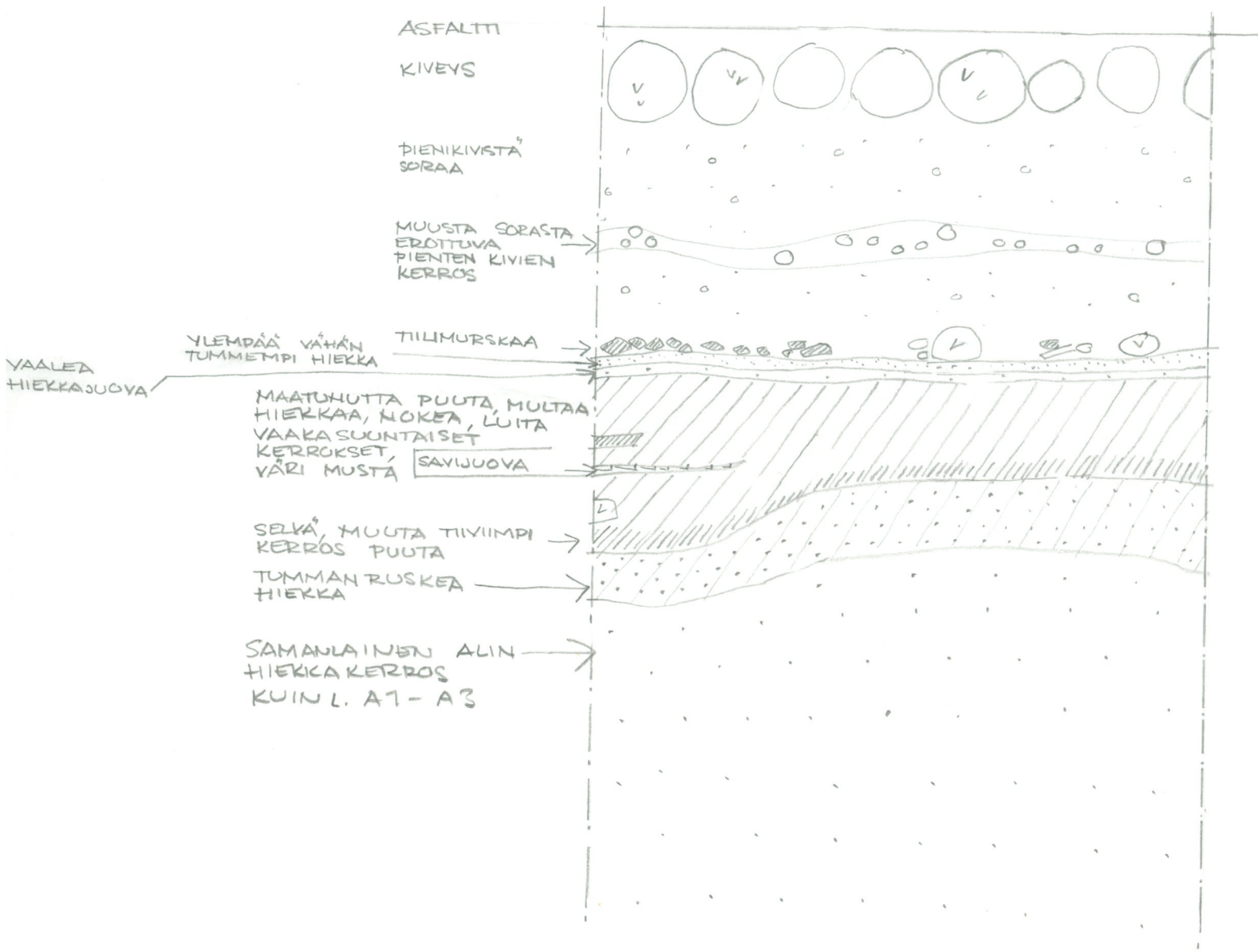
MK 1:10

LEIKKAUS A 3

MK 1:10

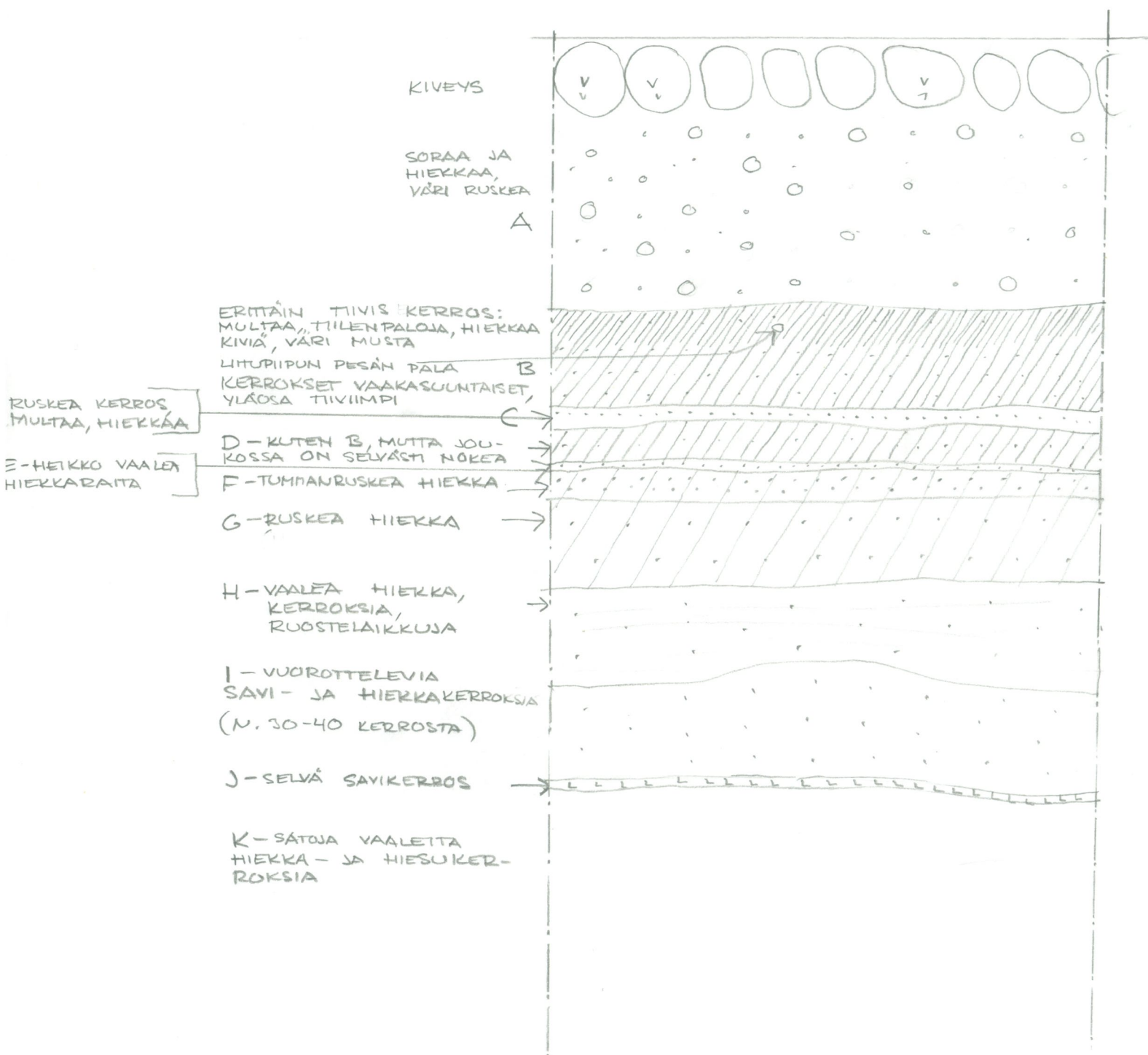
LEIKKAUS A 4

MK 1:10

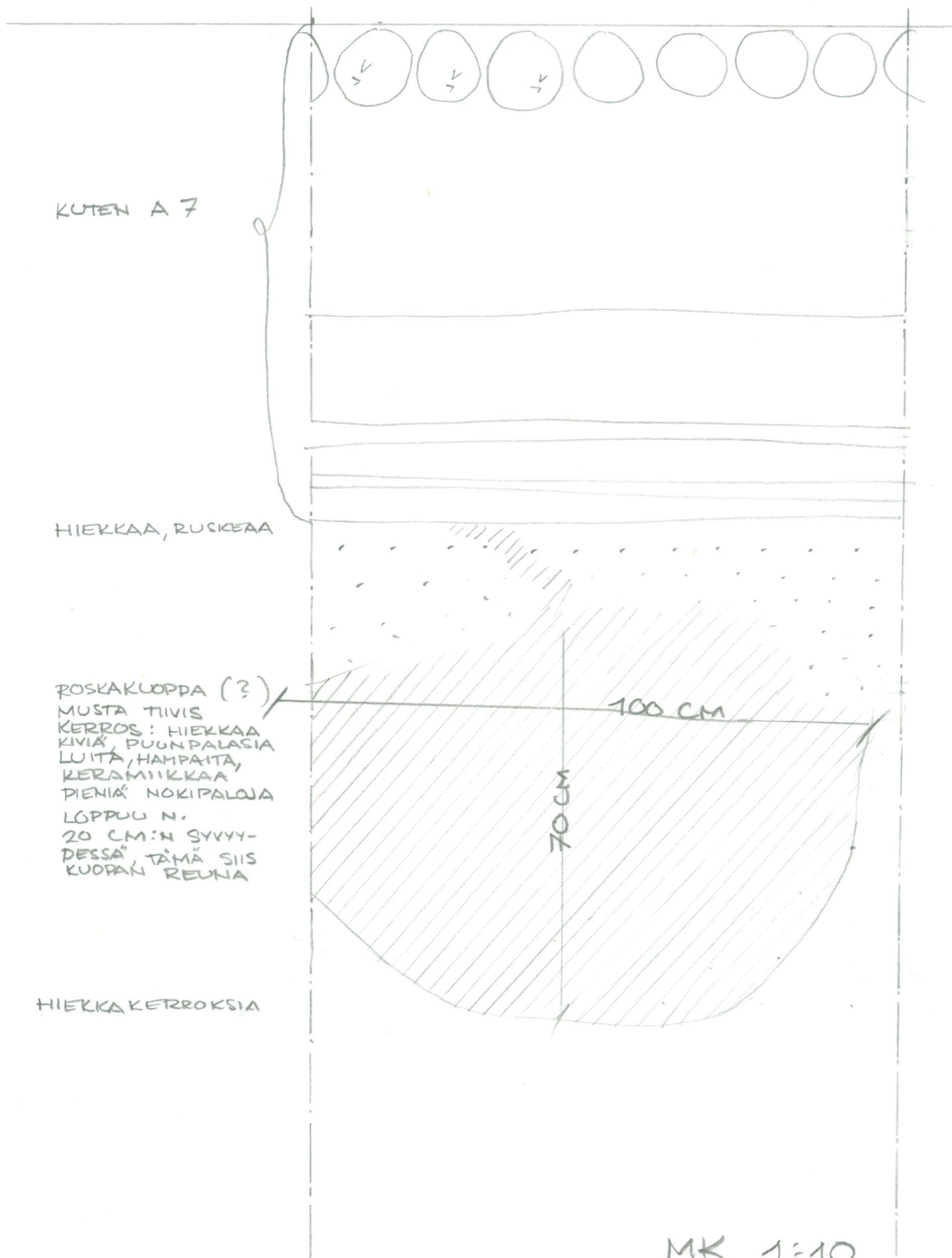

LEIKKAUS A 7

MK 1:10

LEIKKAUS A 8

KUTEN A 7

HIEKKA, RUSKEAA

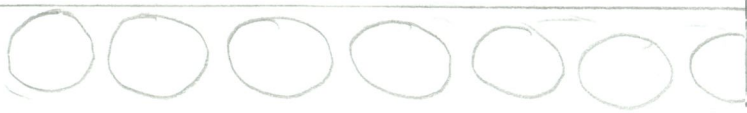
ROSKAKUOPPA (?)
 MUSTA TIIVIS
 KERROS: HIEKKA
 KIVIA, PUUNPALASIA
 LUITA, HAMPAITA,
 KERAMIKKAA,
 PIENIÄ NOKIPALJOJA
 LÖPPÖJÄ N.
 20 CM:N SYVYY-
 DESSÄ TÄMÄ SIIS
 KUOPAN REUNA

HIEKKA KERROKSIA

MK 1:10

LEIKKAUS A9

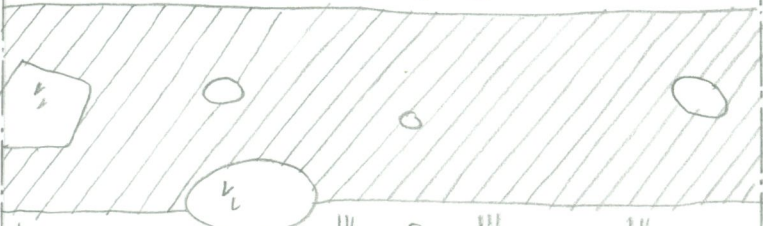
MUKULAKIVEYS
HIEKKA

SORAA, ALAOSASSA
PUHDASTA,
YLAOSASSA
LIKAISTA

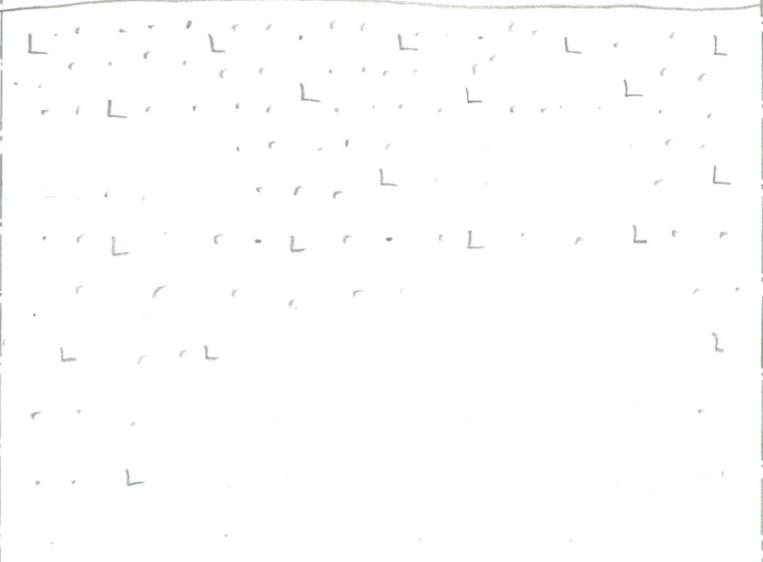
TIIVIS MUSTA
KERROS
ALAOSASSA
PUUTA, MUUTEN
PUUTA, HIEKKA,
MULTAA, TIILEN-
PALASIA, TIILEN-
KERROKSET
YAAKASUUNTAISIA

HIESUHIEKKA
PIENIA NOKIPALLOJA

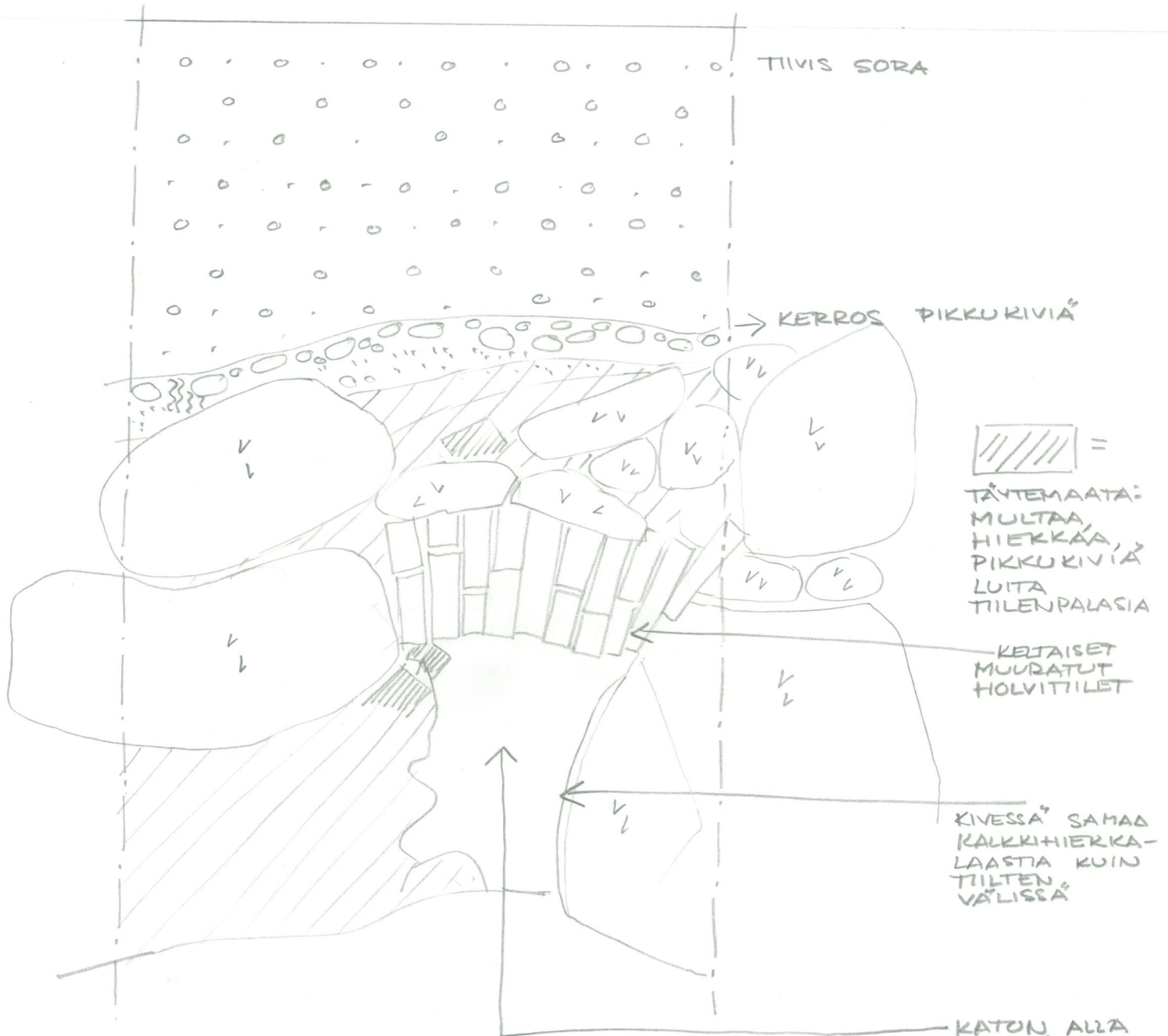

SAVEA,
EPAPUHDASTA,
JOUKOSSA
HIEKKA

MK 1:10

LEIKKAUS A 10
VRT. VALOKUVAT 18-21

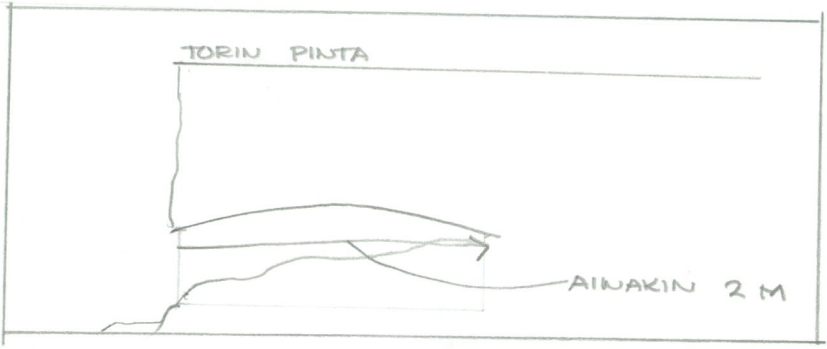

 =
 TÄYTEMAATA:
 MULTAA,
 HIEKKAA,
 PIKKUKIVIA
 LUITA
 TILLENPALASIA

KELTASET
 MUURATUT
 HOLVITILET

KIVESSÄ SAMMOKALKKIHIERKALAASTIA KUIN
 TIILTEN VÄLISÄ

KATON ALLA
 OLI TÄYTE-
 MAANA
 RUSKEAA
 HIEKKAA, JONKA
 JOUKOSSA OLI
 RUNSAASTI
 PUNATIILEN-
 PALOJA

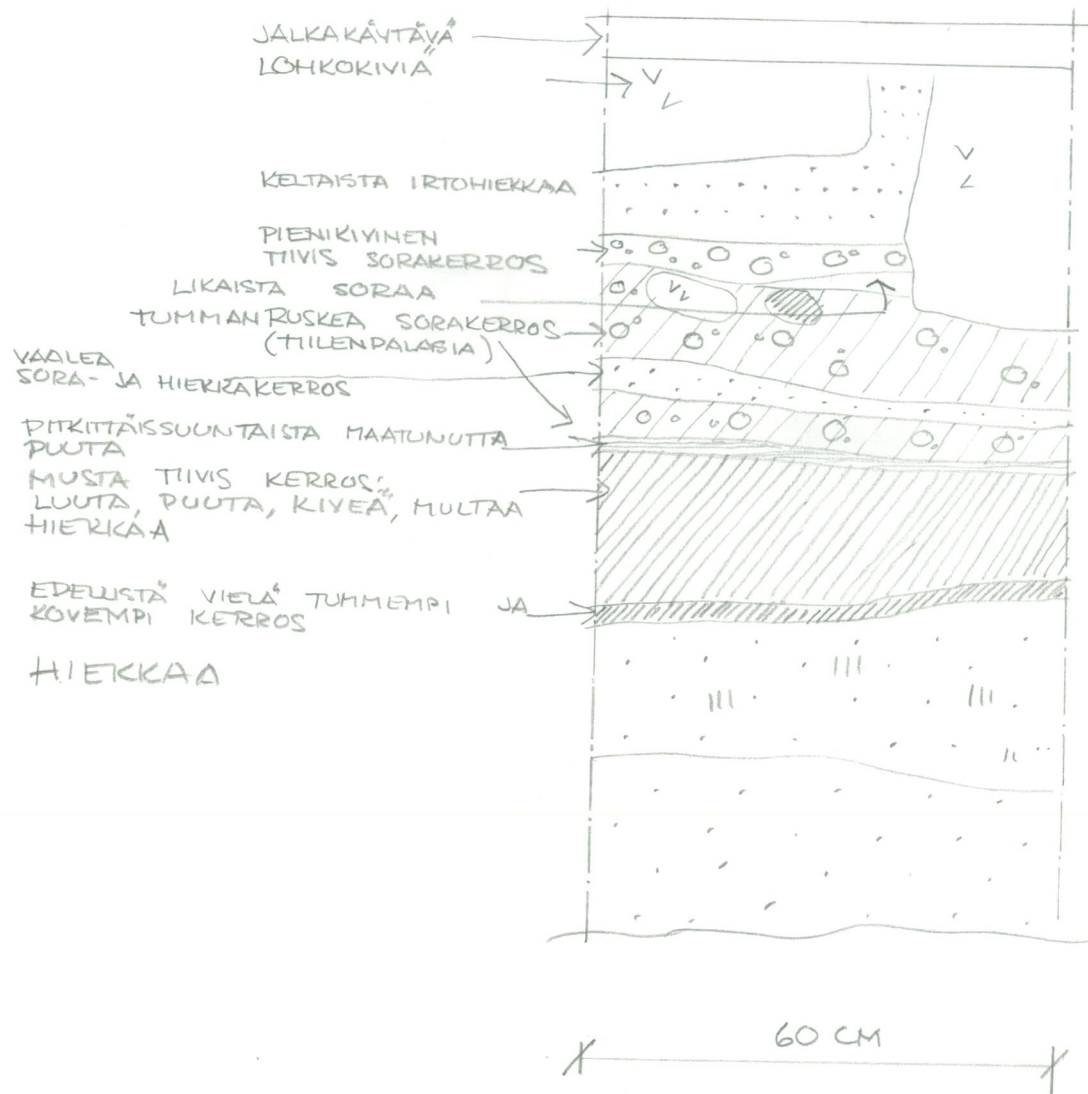
MK 1:10

KATON ARVIOITU PITKITTÄISLEIKKAUS
MK N: 1:50

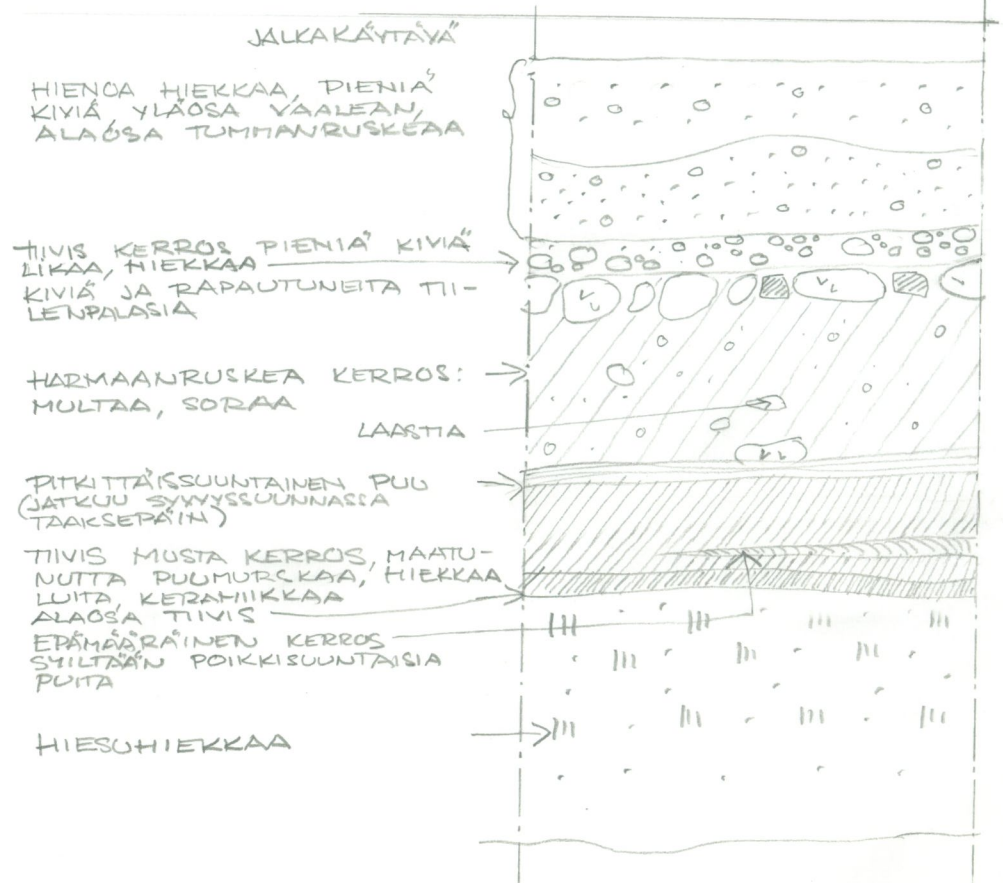

LEIKKAUS B12

MK 1:10

LEIKKAUS B 13

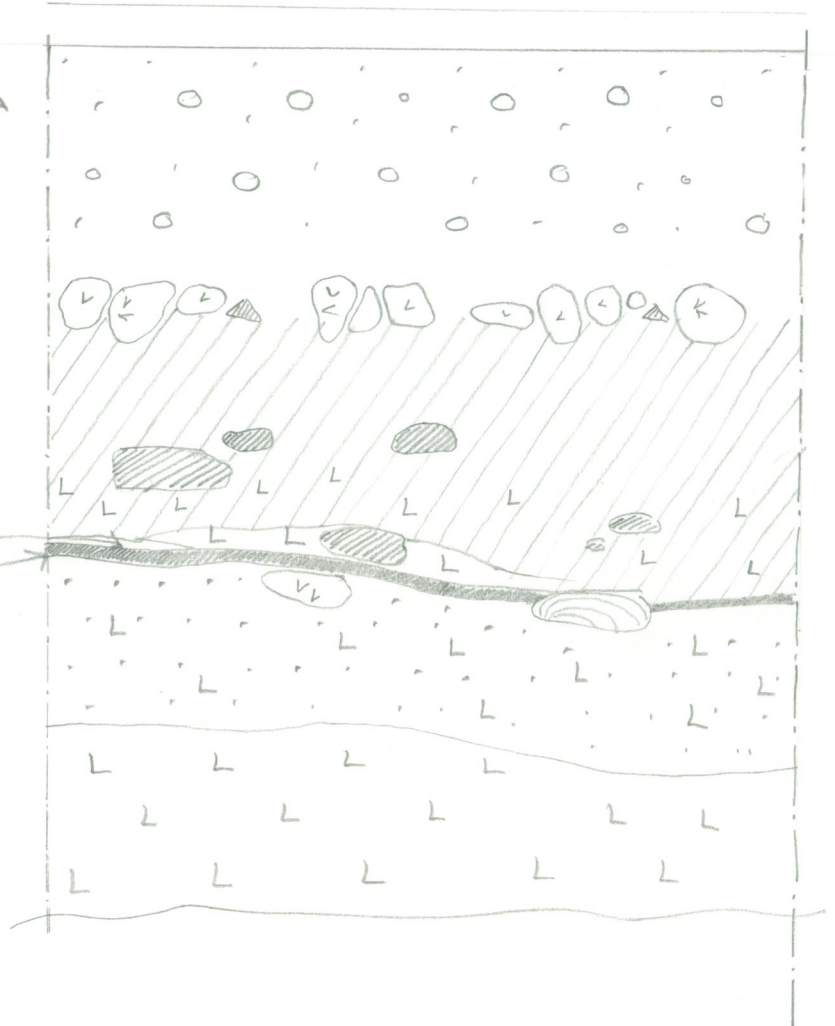

MK 1:10

LEIKKAUS B14

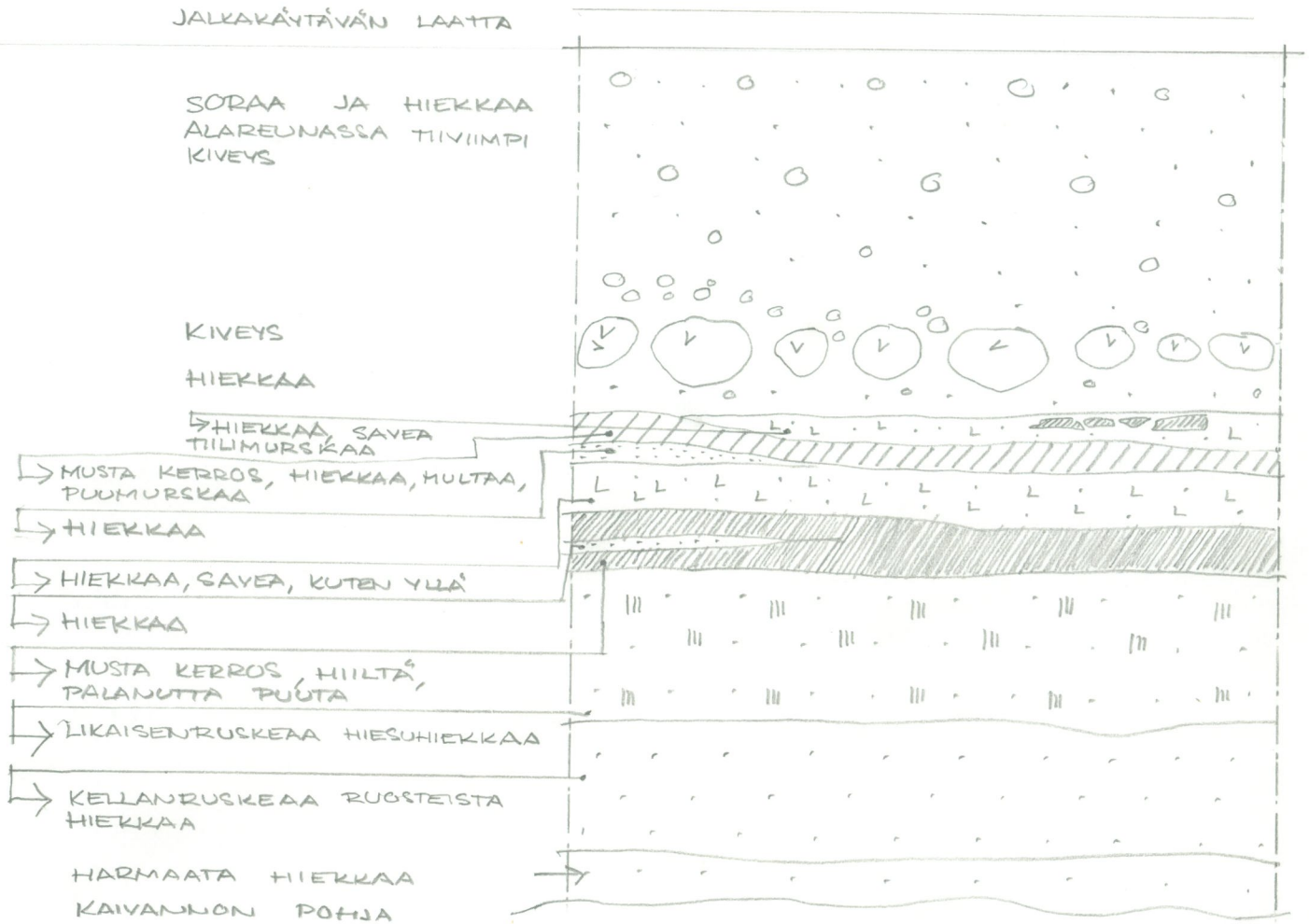
JALKAKÄYTÄVÄN LAATTA

SORAA JA HIEKKA

LUONNONKIVIA JA
TILIASAVEA, HIEKKA,
MULTAA, TIILENÄLÄSIA,
VARSIKIN ALAOSASSA
SAVEAVALKEAA LAASTIA
HIILIKERROSRUSKEAA LIKAISTA
SAVEN SEKAISTA
HIEKKARUOSTELAIKKUSTA
SAVEA

MK 1:10

LEIKKAUS B 15

MK 1:10

RAUMA, Kuninkaankadun ja Vähäkirkkokadun viemärikaivaukset
17.-20. ja 24.-28.6.1968

LÖYTÖLUETTELO, Löytöjen päänumero 68050

Mikäli tarkkaa löytöpaikkaa tai syvyyttä ei mainita, on esine löytynyt kauhakuormaajan irroittamasta maasta kaivannon pohjalta, auton lavalta tai sen ovat löytäneet kaivaustyössä olleet miehet. Esineisiin takertuneen maan laadusta päätellen useimmat ovat sijainneet mustassa kulttuurikerroksessa, jonka kulloinenkin syvyys selviää leikkauksista.

- 68050 / 1 Lasittamattoman ruukun reunapala leikkauksen B 15 läheltä.
2a Luuesineen reunapala jossa leikkauskoristelua.
b Valkoinen fajanssiastian reunapala.
c Liitupiipun varren kappale.
Kaikki kolme sijaitsivat talon 36/17 torinurkasta 2-6 m länteen 40-60 cm:n syvyydessä.
- 3 Lasitetun keramiikka-astian kappale (kahtena kappaleena) kädensijan juuresta. Jostakin HOP:in (44/16) talon edestä.
- 4 Valkoisen, sinisellä kuvioidun fajanssiastian reunapala. Paikka sama kuin edellä.
- 5 Lasittamattoman profiloidun astian reunapala leikkauksen B 13 läheltä, syvyys -50-60 cm.
- 6 Naula, paikka kuten edellä.
- 7 Lasitetun profiloidun astian reunapala talon 36/17 edestä n. 5 m Koulukadun kulmasta, syvyys -75 cm.
- 8 Savipullon kaula, sama paikka kuin n:o 3.
- 9 Liitupiipun varrenpala, sama paikka kuin n:o 3.
- 10 Lasitetun astian reunapala, sama paikka kuin n:o 3.
- 11 Lasitetun astian pala, sama paikka kuin n:o 3.
- 12 Lasitetun astian pala, paikka lähellä leikkausta B 15, syvyys -100 cm.
- 13 Liitupiipun varrenpala, paikka kuten n:o 3.
- 14 Ruukun seinämäpala, n. 2 m talon 36/17 torikulmasta länteen, syvyys -40 cm.
- 15 Kuvioitu, lasitettu ruukunpala leikkauksen B 12 läheltä.

- 16 Lasitettu profiloitu ruukun reunapala 2 m leikkauksesta B 15 länteen, 20 cm:n päässä talon seinästä, syvyys -105 cm, lahonneiden, kadunsuuntaisten lautojen päältä.
- 17 Lasinsirpaleita ja nauvoja talon 46 edestä.
- 18 Naula ja kiven(?) pala leikkauksen A 3 läheltä.
- 19 Kuvioitu liitupiipun varrenpala leikkauksen A 2 läheltä.
- 20 Lasitetun astian reunapala leikkauksen A 2 läheltä.
- 21 Lasinpala leikkauksen A 2 läheltä.
- 22 Saviastian jalan osia talon 46/1 edestä, syvyys n. -60 cm.
- 23 Lasinpala ja naula löydön n:o 24 läheltä.
- 24 Messinkinen kynttilänjalka, korkeus 16,5 cm, sijainti: talon 46/22 länsinurkasta 10 m itään ja seinästä 4,5 m etelään, kaivannon pohjoisreunasta. Paikka on sikäli epävarma, että esine löytyi sen pudottua kauhakuormaajan kauhasta. Syvyys n. -70 -80 cm. Vrt leikkaus A 4, joka on tehty löytöpaikan läheisyydestä.
- 25 Kotilo (Strombus Gigas), halkaisija 26-29 cm. Paikka A 5, syvyys musta kerros.
- 26 Talikon terä. Paikka A 6, syvyys mustan kerroksen yläpuolella olevat hiekkakerrokset. Esinettä ei otettu talteen.
- 27 Lasitettujen ja lasittamattomien saviastiain paloja 9 kpl 4-5 eri astiasta. Paikka leikkaukseen A 8 piirretty kuoppa.
- 28 Liitupiipun varrenpala läheltä pesää. Paikka n. 15 m talon 38/21 Kuninkaankadun nurkasta, 7 m. seinästä, syvyys n.-50 cm.
- 29 Sinikuvioisen valkoisen fajanssiastian pala. Paikka kuten edellä, syvyys tuntematon.
- 30 Litteä kivi, sivuilta sileä, reunoista karkesti muotoiltu, toisessa päässä reikä. Haljennut löydettyäessä. Paikka tarkemmin tuntematon, jostakin talon 38/21 edestä, syvyys ehkä n. 50 cm.
- 31 Hiontakivi, hiekkakiveä, paikka kuten edellä, rikkoutunut löydettyäessä.
- 32 Liitupiipun pesänpala talon 38/21 edestä, syvyys n. -45 cm. Vrt. Koivunen, Tornion kaivauskertomus, kuva 53.
- 33 Viinilasin jalka. Löytyi kauhakuormaajan kauhasta kellarin kohdalta, syvyys tuntematon.

- 34 Sisäpuolelta lasitetun, kuvioidun astian reunapala. Paikka kuten edellä.
- 35 Sisäpuolelta lasitetun, kuvioidun astian reunapala. Paikka kuten edellä.
- 36 Pullonsirpaleita kellarin seinän länsipuolelta läheltä seinää, syvyys n. -50-100 cm.
- 37 Jalallisen saviastian jalan osa, paikka kuten edellä.
- 38 Litteitä, ruskeaksi lasitetun kaakelin osia, paikka kellarin seinän läheisyydessä, tarkemmin tuntematon.
- 39 Ruskeaksi lasitetun kaakelin palasia, helmi- ja ranskanlilja-aiheista kohokuviointia. Paikka kellarin seinän lähellä.
- 40 Edellisten kaltainen kaakelinpala, lasitus on hävinnyt. Paikka kuten edellä.
- 41 Profiloitu lasittamaton ruukun reunapala, paikka kuten edellä.
- 42 Naula, paikka kuten edellä.

Aikaisemmin samalta kaivaukselta löytyneitä:

- 43 Keltainen lasitettu keramiikan palanen. Kuninkaankatu 13, n. -60 cm kadun pinnan alapuolella. Löydetty 6.6.-68, Pekka Kärki.
- 44 Kellanuskea lasitettu keramiikanpalanen ja lasinpala. Korttelin 34/7 edestä, n. -75 cm:n syvyydestä. Löydetty 25.5.-68.

RAUMA, KUNINKAANKADUN VIEMÄRIKAIVAUKSET 17-20, 24-28.6.68
VALOKUUYAT 1-30

RHO 103432

1 LA1

RHO 103433

2 LA2

RHO 103434

3 LA3 (URTEET HARIAN JÄTTÄMIÄ)

RHO 103435

4 LA4

RHO 103436

5 LA4

RHO 103437

6 LA4

RAUMA, KUNINKAANKADUN VIEMÄRIKAIVAUKSET 17-20, 24-28.6.68

RHO 103438

7 KAVANNON ETELÄREUNA TALON
46/22 KOHDALLA.

RHO 103439

8

RHO 103440

9

RAUMA, KUNINKAANKADUN VIEMARIKSIVAUKSET 17-20, 24-28.6.68

RHO 103441

10 KAIVANTO TALON 38/21 EDESSÄ

RHO 103442

M LA7

RHO 103443

12 LAB

RHO 103444

13 LA9

RAUMA, KUNINKAANKADUN VIEMÄRIKAIVAUKSET 17-20, 24-28.6.68

RHO 103445

14

RHO 103446

15

RHO 103447

16

RHO 103448

17

RHO 103449

18

RHO 103450

19

RAUMA, KUNINKAANKADUN VIEMÄRIKAIVAUKSET 17-20, 24-28.6.68

RHO 103451

20

RHO 103452

21

22

RHO 103465

RHO 103466

23

RHO 103467

RHO 103468

RHO 103469

24

RHO 103470

RHO 103471

25 LB 13 15

RHO 103472

26 LB 15

RHO 103473

27 LB 14

RHO 103474

28 LB 14

RHO 103475

29 B13-B15 (VÄLILTÄ)

RHO 103476

30 B13-B15
LB 15 LAHELTA

RAUMA, KUNINKAANKATU 13, VIEMÄRIKAIVAUKSEN AIKANA
PALASTUNEITA KULTTUURIKERROKSIÄ. VRT. P. KÄRKI, KAIVAUSKERT. 6.6-68

RHO 103477

RHO 103478